

CONSTANTĂ

A P A R E D U M I N I C A

Anul IV. No. 182

Constanța, Duminică 27 Octombrie 1896

20 bani numărul

Constanța 26 Octombrie, 1896

Mulți abonați ne observă că li s-a scrisu în suflul de numele atât de des repetat a lui Koleciu, iar alții ne reproșă că odinioară vorbiam bine de dânsul lăudătorul, în toate chipurile. Respunzem: *tutte articolele lăudătoare din primele numere ale acestui ziar sunt scrise de mănu d-lui Koleciu.* Păstrăm originalele și vom reproduce pasagile mai culminante în lauda de sine.

Directorul acestei foli are o senză care îi ușurează poziția. Fiind nou intrat în viața politică a acestui oraș, în 1891, nu cunoștea în destul oamenilor și imprejurările locale, iar pe Koleciu, care să a linguisit spre a abuza mai în urmă cu atâtă nerușinare de influența unor amici ai gazetei, nu l-a cunoscut de loc, până după incidentul sănt din Drul Drăgescu, când imprenă și prefectul de pe atunci a cerut scoterea din jurnal a unei adrese din partea tuturor orășenilor Hârșoveli, prin care această regretă plecarea distinsului međie din capul acestui județ.

De la această dată nu s-a mai deschis d-lui Koleciu decât o singură coloană, spre apărarea Colonelului Kirilescu de invinuirile cei aducre regrettatul Colonel Boldeșan, în cestia spitalului de la Parachiol, respingându-se site articole, ceia-ce a și motivat persecuția sistematică contra directorului foartei, și îsbirea ce nu i-a succed până ce aceasta lele să a găsit ibovnicul în prefectul actual.

Celor dintâi le răspundem: s-a dat d-lui inspector administrativ din mai multe părți vre-o 60 capete de acuzație împotriva administrației comunel Constanța. Ne simțim datori a dovedi acuzațiile aduse. Noi, în Dobrogea, înțelegem altminterne lucrurile de cum se practică peste Dunăre: o acuzație, împotriva unei administrații publice, trebuie să fie dovedită ori nimicită; în nici un cas ea nu poate rămâne sub mușama.

E liber d-nul ministru de interne să facă cum va voi, să publice ori nu raportul inspectorului, dar acest liberalism al actualului ministru de interne

vătămă dobrogenilor, deprinși până acum a vedea în clăi închirările.

Ne aducem aminte, în anul 1888, primarul actual a fost dat afară din primărie pentru că întreținea niște căi și săi între al pompierilor și pe dol din aceștia în serviciul său particular ca o căruță; iar apă, când fapte mult mai grave să a denunciat în sarcina sa, atâtă la număr; când incapacitatea și reana sa credință e vădită și dovedită, ministru l-chiamă la banquetele regale pe el și pe nașul său, un proprietar al unui stabiliment de prostituate.

D-nule Ministru, prea sunteți liberal!

SERBAREA DE LA CONSTANȚA

Sosirea Majestăților Lor

La orele 2.30 trenul regal sosete în gara de la Constanța, decorată cu mult gust.

Regimentul 32 de infanterie, cu muzică și drapel, face onorurile militare.

Ministrul, primarul orașului Constanța, autoritățile și corpuș consular așteaptă pe peron.

Musica cântă imnul național, pe când se dau jos din tren: M. S. Regele, M. S. Regina, A. S. R. Printul Moștenitor, A. S. R. Principesa Maria, marea duce Vladimirovici, în uniformă de husari ruși, și snitele lor, prefectul de Ilfov, Ialomița și Constanța.

M. S. Regele trece în revista garda de onoare, apoi d. Coicău, primarul orașului Constanța, pronunță o adrențință că care Majestatea Sa a răspuns prin căteva cuvinte bine-vitoare.

Doamnele oferă buchete M. S. Regelei, iar M. S. Regele se întreține cu bună-voință cu mulți persoane.

În gară se mal află, pe lângă toți d-nii oficeri și mulți preoți, cățiva hoți cu nevestele acestora, și mulți eadane ale notabililor turci, care au oferit de asemenea flori M. S. Regelei și A. S. R. Principesei Maria.

Cortejul Regal

Plecând din gară, cortegiu regal s-a întrebat spre strada Traian, piața

Independenței, strada Română, Remus Opreanu și bulevardul Elisabeta, până la port.

În fruntea cortegiului, mergeau jandarmi rurați, șeful poliției, prefectul județului cu primarul orașului și o escortă de călărași.

Veneau, apoi, trăsurile regale, în care a luat loc: M. L. Regele și Regina, A. S. R. Prințele Ferdinand, cu principesa Maria și ducele Boris Vladimirovici.

O nouă escortă de călărași urmează înădă după trăsurile regale, după cari vin d-nii miniștri și snitele Majestăților Lor.

Stradale pe unde cortegiul regal a avut să treacă erau foarte frumos decorate cu arcuri de triumf, cu stâlpi îmbrăcați în verdeță și purtând steaguri cu ghirlande și flori care se încrucișau deasupra stradelor, dându-le un aspect frumos și sărbătoresc.

Un public foarte numeros asista de la ferestre, frumos împodobite cu cruce și verdeță, precum și în tot lungul stradelor, de o parte și de alta, în spatele a două șiruri de vinători.

În piață Independenței se găsește înșirate toate școalele române și turce, cu steaguri tricolore.

Majestățile Lor sunt întâmpinate și dusă în urări nefărăsite de la gară până în port.

Din multe părți, se asvârleașă flori și buchete. Enthusiasmul foarte mare.

In Port

La sosirea în port unde urma să aibă loc panarea pietrel, MM. LL. au fost întâmpinate de d. C. Stoicescu, ministru lucărtilor publice, împreună cu doamna, care a oferit frumoase buchete de flori M. S. Regelei și A. S. R. Principesei Maria.

D. Stoicescu prezintă MM. LL. pe d-nit ingineri cari conduce lucrările și Majestățile Lor bine-vinoțe a vorbit în dânsil căteva momente; apoi îndreptându-se și suindu-se în pavilionul anume construit, asistă la slujba sfintirel apel, pe care o oficiază în mijlocul unui numeros cler, P. S. S. Episcopul Dunării de Jos.

Din pavilion, îmbrăcat în roș și

impodobit frumos cu edera și stejar, priveliștea este nu se poate mai fermecătoare: de o parte, una pe dealul ce se înalță d'asupra șoselei, o mulțime nesfârșită de lume, unde și mil de steaguri și stânți, printre frunzele și florile ce le ornează, o mișcare vie și neobișnuită, care se prelungeste până jos, unde înghesuiala este foarte mare; de altă parte, marea întinsă și liniștită, care se prelungeste în zare, și coastele mării, pe lângă cari se adăpostesc vasele marinel noastre și cele străine, toate frumos rânduite și impodobite cu podoabele lor cele mari.

Marinarii, suși pe puncte și pe cartare, se perd printre steagurile ce fălfăie ușor; tunurile răspund clopoțelor ce sună necontent și umplu aurul cu glasul lor puternic.

Debarcaderul și întreaga piață dinaintea direcției generale a serviciului nostru maritim, pline de lume sunt acoperite de ghirlande și stânți, încrucișate în toate sensurile și susținute de stânci bogat decorați.

Ceremonia religioasă fiind terminată, d. ministrul Stoicescu, citește documentul inaugurării lucrărilor, care este semnat de Majestățile Lor, de Altelele lor regale și de asistență.

Acest document este pus apoi într'un tub de sticlă și închis într'un bloc enorm de piatră, care cântărește 40009 kilograme. Blcul este ridicat, în urmă, cu o macără paternică și pus la loc, într'un mod matematic.

Operațiunea, foarte însemnată și minunată, reușește pe deplin.

Tunurile bastimentelor, cari staționează în port, băbuie; musicile cântă, și șampania curge.

Familia regală, în fața d-lor miniștri și a invitaților, a cimentat cu minția și bătut cu ciocanul prima peatră a temeliei, care poartă inscripția: 16 Octombrie 1896

La Canara

Terminându-se ceremonia punerii petrel fundamentală, M. S. Regele, însoțit de d-l prim-ministru, Dimitrie Sturdza, de d. Stoicescu, ministru lucrarilor publice, și de mai mulți demnitari, s-a suiat în tren și a plecat la cariera de la Canara, de unde se extrage piatră pentru lucrările portului și unde a vizitat cu mult interes însemnattele instalațiuni săcante acolo.

Po mare

În timpul când M. S. Regele pleca la Canara, M. S. Regina, AA. LL. RR. Prințele și Principesa României

și A. S. I. Marele Duce Boris Vladimirovič, însoțiti de suțele Lor, de d. și d-na Eugeniu Stătescu și de d. Dim. I. Ghica, secretarul general al ministerului afacerilor străine, s'a imbarcat pe încrucișitorul „Elisabeta" pentru a face o preumblare pe mare.

Vaporul „Cobra", în care s'a urcat aproape toți invitații, a urmat pe „Elisabeta". După o excursiune de opt mile marine, încrucișitorul se întoarce. Cele două bastimente întâlnindu-se M. S. Regea și Prinții au fost foarte viu aclamați.

La orele 6, Majestățile Lor se găseau deja în apartamentele Lor anume rezervate în marele Casin de pe bulevard, circulația devenise aproape imposibilă.

Banchetul

La orele 6 jum. a avut loc banchetul, dat în mare sală a Casinului, frumos decorată în roșu și luminată cu electricitate.

Banchetul numără 128 tacâmuri, repartizate într'o masă de onoare și patru alte mese.

La mijlocul mezel de onoare, sedea M. S. Regele, având la dreapta pe M. S. Reina și la stânga sa pe A. S. R. Principesa Maria. La dreapta M. S. Reginel era A. S. I. marele duce Boris Vladimirovič și la stânga A. S. R. Principesa Maria, A. S. R. prințul Ferdinand al României. Apoi la dreapta urmău: d-na Eugeniu Stătescu, și d. Nicolae Crețulescu, d-na Bengescu și d. Nicolae Gane; la stânga, d-na Mavrogheni, d. Eugeniu Stătescu, d-na Greceanu și generalul Arion.

D. Dim. Sturdza ocupa locul în fața Regelui având la dreapta pe d. C. C.ilian, C. I. Stoicescu, C. Schina, Gr. Lahovary, G. Filitti și Naou și la stânga pe d. C. I. Stoicescu, Stelaj și Episcopul Partenie, general Budăsteannu, d. P. Poni și d. Adrien Hallier.

O musică militară a cântat în timpul mezel.

În desert, d. C. I. Stoicescu, ministru lucrarilor publice în numele țării, guvernului și corpului inginerilor a pronunțat un discurs călduros, relevând direcțiunea bine-facătoare de M. S. Regele tuturor ramurilor de activitate națională și a ridicat paharni său în sănătatea M. S. Regelui, a M. S. Reginel, a AA. LL. RR. Prințul și Principesa României și a Duasticel.

M. S. Regele a răspuns, printre alocuțiuni scurte în care a făcut să reiasă însemnatatea portului Constanța, atât pentru relațiile noastre comerciale cu Occidentul, cât ca punct in-

termediar de comunicație cu Indiile și Australia, exprimându-și, în același timp înalta dorință către cel de față de a serba impreuna și desăvârșirea marilor lucrări începute.

Majestatea Sa și-a terminat teastul bând în sănătatea iubitalui Său popor român, și strigând: „Sa trăiască România".

Strigăte puternice și repeate de ură! au acoperit entuziasmele cuvinte ale Majestăței Sale.

Orele fiind dej. 8 jui., Majestățile Lor s'a urcat și banchetul să se sfârșească.

Plecarea din Constanța

La plecare, cortegiu regal s'a întocmit în același ordine și a trecut același drum ca și la sosire.

Aspectul strădelor era și mai feeric, toate fiind frumos iluminate cu mil de lumi și lămpioane.

La gară, întreaga marchisă era impodobită cu cele mai frumoase lămpioane.

Majestățile Lor, foarte viu aclamate pe tot parcursul, și în gară, s'a urmat în tren și au plecat, la orele 9, în mijlocul unor ovăzuri și urale neșărsite, opriindu-se la gară Saligay, unde au petrecut noaptea.

Majestățile Lor au fost adănc miscate de primirea strălucită ce li s'a facut și de entuziasmul cu care au fost sărbătorite.

După o jumătate oră, trenul invitaților a pornit și el din gară, ajungând la București la orele 2 $\frac{1}{2}$ noaptea.

INFORMAȚII

Primarul nostru face hâz în consiliu, iar d-nul Victor Croizat în coloanele „Voînet Naționale" de concesiunea ce s'a acordat acestuia de a ilumină Bulevardul El sabeta din București cu lămpile Croizat. Făcem cunoscut d-iui primar și celor de o potrivă că dânsul că Bulevardul Elisabeta se află la periferia Bucureștilor, sub Metropolie, și noi am spus de atâta-or că imprejurimile capitalei sunt iluminate cu acest sistem; dar periferia orașului București nu se potrivește cu centralul orașului Constanța și quartierul său balnear, inclusiv bulevardul La celelalte instituții ale d-nului Croizat vom responde și noi ce știm când va veni la rând cestia iluminatul orașului nostru.

Domnul C. Pariano, mare proprietar și cultivator model în Dobrogea, a fost numit Președinte al consiliului județian.

Noi cără adeseori am săruia că d-l Pariano să ia parte mai activă la afacerile publice ale Dobrogăi ne pare foarte bine de hotărârea ce a lăsat de a primi acest lăsat post onorific, de unde d-sa poate face cel mai mult bine acestui județ. Sunt banii șoșelor, al puținului administrativ, al terenurilor de plantație, sume de peste un milion de lei, ce stață de atâtă vreme la casa casă de consemnații fără nici o întrebătură, pe când nu e o bucată de șoase și nici un arbust în terenele de plantații din tot județul, iar pentru palatul unde este să se clădi nici locu nu s-a hotărât încă.

Domnul Prefect nu se va mai plângă acum că n'are cu cine lucra.

— Consiliul județean convocat pentru ziua de 15 Octombrie și-a suspendat ședințele până la 1 Noembrie.

SERBAREA DE LA CONSTANȚA

Iată textul documentului pus în piatra fundamentală a portului de la Constanța:

DOX

CAROL I

PRII GRATIA LUI DUMNEZEU SI VOMINTA NAȚIONALĂ
REGE AL ROMÂNEI

In anul măntuirii 1896, în a 16-a zi a lunei Octombrie, am pus piatra de temelie pentru construirea portului Constanța, pe țărmurile Mării Negre.

Dumnezeu dăruindu-ne în domnia Noastră asupra acestei țări, nu numai ani de glorie, ca împreună cu viteazii Mea oştirile să îl pot da independență și o poziție statornică, dar și ani de pacinici domnie, am lucrat cu rîvnă și stăruință pentru înflorirea și prosperitatea României.

Inimulțind caile de comunicații și rețea cailor ferate, unind cele două țărmuri ale Dunării prin țărmul de la Fetești-Cernavoda, luatam hotărârea ca aceste teme înice și neperitoare lucrări să fie desăvârșite prin întemeierea unui port la țărmurile vechiului Poat Euxin, unde din veacurile cele mai departate comerțul a găsit un loc de adăpost, unde atâta moaștenire aduc aminte vechea dominație a strămoșilor noștri Români, și unde și-a sfârșit șilele marele poet Ovidiu.

In al 30-lea an al domniei mele și al 15-lea al fondării Regatului, am pus astă-dăi piatra de temelie a acestor însemnante lucrări, față fiind Majestatea Sa Regina, Altețele Lor Regale, Prințipele și Prințesa Români, înaltul cler, ministrul Meu, președintele și vicepreședintele Corpurilor legiuitoroare, înaltul demnitari al Statului și corpul tehnic.

Nadăiuim că Dumnezeu ne va ajuta să desăvârșim în liniște și fericire lucrarea începută astă-dăi, care va duce peste Mart numele Românilor și va înlesni în toate vremurile transportul bogățiilor acestor țări.

Spre amintire, am subscris acest document în îndoit exemplar, din care unul se va aședa în piatra de temelie, iar cel alt se va păstra în archiva Statului.

Semnat de:

MM. LL. REGELE SI REGINA.

AA. LL. RR. Prințipele și Prințesa Români.

A. S. I. Marele Duce Boris Vladimirovitz.

Președintele consiliului de ministri, ministru al afacerilor interne, ad-interim, ministru finanțelor și al comerțului, agriculturii și domeniilor, **D. Sturdza**.

Ministrul justiției, **Eug. Stătescu**.

Ministrul de interne, **Anastas Stolojan**.

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice, **P. Poni**.

Ministrul de răboi, **General de div. zie C. Budăsteau**.

Ministrul lucrărilor publice, **C. I. Stoicescu**.

Președintele Camerei deputaților, **P. S. Andreian**.

Episcopul Dunării-de-jos, **Parthenie**.

Prim-președinte al Înaltei Curți de Casăjudecătorească, **C. Schina**.

Președinte al Înaltei Curți de conturi, **G. Lahovary**.

Procurorul-general al Înaltei Curți de Casăjudecătorească, **G. Filitti**.

Președintele consiliului tehnic, **P. Terianu**.

Director General al căilor ferate, **A. Saltykov**.

Directorul serviciilor hidraulice, fluviale și maritime, **I. B. Cantacuzino**.

După aceasta Regele, înăud mistria și ciocanul, în bubuitul tunurilor și în sunetul mușcilor, a fixat documentul în piatră peste care să pun o placă de marmură cu inscripția:

1896, Octombrie 16.

Asemenea a băut cu ciocanul M. S. Regina, Altețele Lor Regale și A. S. I. Marele Duce Boris Vladimirovitz, după care blocul de beton, de o greutate de 40,000 kilograme, a fost ridicat și aşezat la temelie. După aceasta mustiul a adresat M. S. R. g-lui următoarea cuvântare:

Sosirea Majestăței Voastre, impresuna cu Augustă Voastră Familiie, în orașul nostru, ne-a umplut cu o nespusă bucurie.

Sub conducerea Augustului nostru Suveran, M. S. Carol I, al cărui supuși, suntem fericiti a fi și noi, țara și națiunea română merg pe calea progresului și bunelui sării materiale.

Aceasta se dovedește prin faptul că, afară de mai multe lucrări extra-ordinare ce său efectuat, Majestatea Sa a dispus și construirea portului Constanța, de care se simțea necesitate absolută în interesul progresului comerțului român maritim.

În acest scop a binevoită a veni în orașul nostru, spre a pune în personală piatra fundamentală la această mărcă operă.

Pentru acest lăsat fapt, mă simt fericit a prezenta din partea mea și în numele fraților mei musalmași mulțumirile cele mai respectuoase.

Noi suntem un popor fericit, având în capal nostru un Rege ca Majestatea Sa Carol I, iubitor al progresului.

Toată viața noastră ne vom ruga pentru țara și Suveranul nostru, și în următoarele fericirile și binecuvântările. Dumnezeu să păzească pe Regele nostru, și atât țara cătă și Majestatea sa să aibă parte de neîntreruptă fericire. Amin!

Trăiască M. S. Regele Carol I!

Trăiască M. Sa Regina El sabeta!

Trăiască A. S. R. Prințipele Ferdinand!

Trăiască A. S. R. Prințesa Maria!

Trăiască A. S. R. Prințipele Carol!

Trăiască A. S. R. Prințesa Elisabeta!

Trăiască Poporul Român!

La orele 7 seara a avut loc un banchet la care au lăsat parte, pe lângă domnul ministru cu doamnele, toți celi invitați; peste tot 120 persoane.

În timpul mesel d. ministrul al lucrărilor publice a rostit următoarele cuvinte:

Sire,

Când ați răspuns la chemarea poporului român, care Vă încredință destinele țării, Majestatea Voastră ați dă reprezentărilor națiunelui: „Eu vă aduc o înțoacă leală, cugetările drepte, o voință tare de a face binele, un devotament fără margini către noua Mea Patrie”

Pe ce a trezent, pe ce merge, poporul român a căpătat convingerea profundă că Majestatea Voastră nu numai că a ținut săgăduinile Sale, dar a depășit aspirațiile acestui tânăr și viu-gros popor; și prin înțelepciune, tot

(Vede urmare la supliment)

Sofia Zismann**Mosă cu Diploma****2. - STRADA EPICET. - 3
CASELE VIOLENTO.**

Cu o practică de 17 ani în Dobrogea fostă mosă de plasă, oferă serviciile sale Domnului constănțien și speră că în urma deosebitelor îngrijiri, va fi încurajată.

LEGATORIE DE CARTI

Subscrisul aduc la cunoștință onor. public că am înființat pe lângă atelierul meu de tipografie și un atelier de legătorie special, angajându-mă a legă:

Cărți, reviste, note de pianno, a incadra rame și în fine tot ce atinge de acăstă branșă

D. NICOLAEȚU.

„PATRIA“

Societatea Română de asigurare în București

Asigurările asupra vieții și în contra accidentelor.

Representant pentru Dobrogea Octavian Seitan — Constanța strada Scărlei

Ministerul Agricul., Industr., Comer. și Domeniilor**Direcțunea Tîrgului de vite de la Constanța****AVIS**

Cumpărările și vânzările în Tîrgul de vite de la Constanța se fac în ore-ce timp.

Vitele esite din Tîrg sunt garantate de sănătate. Strînatatea cere acest lucru și este interesul tărel se prezintă vitele la export în condițiunile, în care se cere.

Direcțunea este la dispoziția unei economiilor de vite, a crescătorilor, a comercianților și în genere a tuturor persoanelor care se ocupă de economia și transacțiunile comerciale de vite, pentru a le face toate înlesnirile și a le da informațiunile ce vor cere.

Sunt rugate toate persoanele, care fac afaceri comerciale cu vite, a se adresa tîrgului și a face transacțiunile prin intermediul lui.

Direcțunea

Institutul Român de Domnișoare din Constanța

Avisăm cu placere pe Onor. părinți care au domnișoare și doresc a le plasa în Institutul nostru, că pe lângă celelalte studii, d-l Covati va predă și limba elenă.

Direcțunea

„UNIREA“**Societatea generală de Asigurare Mutuală DIN BUCUREȘTI**

Autorizată prin Inaltul Decret Domnesc sub №. 1536 după decisiunea consiliului de ministri de la 27 Iunie 1877. Monitorul Oficial №. 160 din 6 I(28) Iulie.

Acăstă societate de proprietate asigură contra incendiului, imobile, fie construite de zid, păianță sau gard, fie acoperișul lor cu tinichea, olane, șindrilă, trestie etc. Plată asigurării e cu mult mai scăzută aproximativ jumătate de către celelalte societăți, care fac o speculă din premiile asigurațiilor.

Deosebit de acesei clădiri, societatea mai asigură contra incendiului: Mobile, Mărfuri. Producție, Pae și Nastrejă în Sire, Stogur, căci pe câmp liber și în magazii.

Societatea „Unirea“ mai face asigurările asupra «Vieții» în toate combinațiunile uzuale și anume:

- Asociații mutuale de supra-vechiuire
- Asociații mutuale cu produs minimal garantat, și cu participare de 85 la sută.
- Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dobândă.
- Capitaluri fixe în casă de deces cu beneficiul etăței.
- Asigurări temporale și
- Rente viagere în diferite combinații.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de «Grindină», precum și contra riscurilor de transport pe fluviul, mări și corpuși din vase, toate aceste asigurări «Unirea» el face cu prețuri reduse.

Informații și prospete se dau în București la Direcțunea generală strada Domnei №. 2, iar în districte la agențiile respective din orașe.

Direcțunea generală

Societatea generală de asigurare „Unirea“ mutuală

DE VENZARE
De vîndare
TIPOGRAFIA**Tipografia**

este înșestrată în tot felul de litere noi, din cele mai renomate fabrici și în două mașini, și în stare a executa lucrări în limbile Română, Franceză și Greacă.

Legătorie de Cărți

are aparatele și ustensilele, o mașină pentru perforat, precum și o mașină pentru tăiat, toate acestea se află în perfectă buna stare.

Atelierni este instalat în centrul orașului, la cea mai buna poziție, și deja are lucrări angajate, care

dau continuu materie de lucru pentru mai mult timp.

Condițiunile de plată sunt foarte favorabile; se pot efectua

în rate lăunute, trimestriale sau semestriale, dar garantate.

Doritorii să se adreseze proprietarului lor, D. NICOLAEȚU, în Constanța.

LEGATORIA**DE
CARȚI****DIN
CONSTANȚA**